

A HTMT HÍREI**Videó: Bálint Béla székfoglaló előadása**

Bálint Béla kutatóorvos, az MTA külső tagja székfoglaló előadást tartott, amely az MTA 1825 YouTube-csatornáján érhető el. Bálint Bélát, az Szerbiai Honvédelmi Egyetem emeritus professzorát Kovács L. Gábor neuroendokrinológus, az MTA rendes tagja laudálta, székfoglaló előadásának címe a Bizonyítékokon alapuló terápiás aferézis: megfelelő beteg - helyénvaló eljárás - optimalizált időzítés címet viselte... Forrás MTA/Youtube.com: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK**Politikum: A Csemadok 300 ezer eurót kap a szlovák kormánytól - is**

Évi több mint 700 ezer eurós állami támogatásban részesül Felvidék legnagyobb kulturális egyesülete, a Csemadok. [...] A Cikksorozatunk első részében a birtokunkba jutott információk alapján megírtuk, hogy a dokumentumok egyértelműen arra utalnak, hogy a magyarországi és szlovákiai támogatások jelentős részét a szervezet országos vezetéséhez köthető szűk kör személyes honoráriumok és fizetések formájában költötte el. Megkérdeztük az érintetteket. [...] Válaszuk szerint a Bethlen Gábor Alapból érkező támogatás „több mint 80%-a” a szervezet működési költségeit fedezi, ezen belül a 17 területi választmány és a Szlovákiai Magyar Művelődési Intézet éves működési támogatása közel 100 ezer eurót tesz ki... Forrás: Korkep.sk: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Nyilatkozat: Szakmai segítséget ajánl az Oktatáspolitikai Műhely a magyar iskolahálózat átalakításához

A szlovákiai magyar közoktatás megóvásában és fejlesztésében érintett hét szakmai szervezet, intézmény és politikai párt 2025 tavaszán együttműködési platformot hozott létre Oktatáspolitikai Műhely néven. Fodor Attila, a műhely megbízottja szerkesztőségünket arról tájékoztatta, hogy a kezdeményezés eredetileg a szlovákiai magyar oktatás közép- és hosszú távú stratégiájának kidolgozására jött létre, az elmúlt évben azonban szinte kizárólag az iskolahálózat átalakításával, racionalizációjával és optimalizációjával kapcsolatos kérdésekkel kellett foglalkoznia. [...] Az Oktatáspolitikai Műhely azt javasolja, hogy az alacsony lélekszámú települések kisiskolái általában ne vezessék be a második ciklust, vagyis a 4–5. évfolyamot. A városokban más típusú megoldást ajánlanak: ott a magyar alapiskola és a magyar gimnázium összevonását, iskolaközponttá alakítását tartják követendő irányynak... Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Kutatás: Élményalapú olvasással reformálnák meg a szlováktanítást a magyar iskolákban

A magyar iskolákban a diákok többsége csak az osztályteremben beszél szlovákul, a meglévő nyelvtudásbeli szakadékokat pedig a jelenlegi oktatási gyakorlat nem tudja hatékonyan csökkenteni – derült ki a Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem kétéves kutatásából. [...] A projektben két kar oktatóiból és kutatóiból álló csapat dolgozott, mivel Nyitrán a magyar nyelvű óvópedagógusokat és tanítókat a Közép-európai Tanulmányok Karán képzik, a szlovák szakos tanárokat pedig a Bölcsészettudományi Karon. A munkacsoportot Vančo Ildikó kétnyelvűség-kutató, a Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézet professzora, az MTA külső köztestületének tagja vezette. [...] A felmérésben 995 tanuló vett részt. Az eredmények statisztikailag jelentős regionális különbségeket mutatnak a tanulók tudását illetően: általánosságban a nyugat-szlovákiai iskolák diákjai érték el a legjobb eredményeket, míg a leggyengébben a közép-szlovákiai iskolák tanulói teljesítettek... Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Karakó Pál, háziorvos

Karakó Pál Prágából tért haza Királyhelmece. Tizenöt év kórházi munka után ma korszerű rendelőjében fogadja betegeit. [...] Egy fiatal orvos számára ez ma is vonzó út: nagyobb szakmai csapat, több speciális eset, több műszer, több fejlődési lehetőség. Ő mégis visszajött. [...] A hazatérés mögött nem egyetlen romantikus mondat áll, hanem család, kötődés, barátok, a szülőföld ismerete, és az a meggyőződés is, hogy egy térség egészségügye nem működhet azok nélkül, akik helyben maradnak. [...] Karakó Pál elmondta: „A diagnosztika rengeteget fejlődött, de arra is figyelniünk kell, hogy maradjon idő meghallgatni a beteget. Sokszor nemcsak az a fontos, mit mond, hanem az is, hogyan mondja... Forrás: Bumm.sk: [teljes cikk >](#)

Videó: GNYT 2025 – Változó világunk – kihívások a klímaválság korszakában

A Gombaszögi Nyári Tábor épülő vendéglőjének Restitető nevű emeleti helyiségében valósult meg a Kompromisszum szervezésében a Változó világunk: kihívások a klímaválság korszakában Dél-Szlovákiában és azon túl című beszélgetés. Az eseményről készült videó nemrég került fel a világhálóra. [...] Mi várja a magyarlakta vidékeket Szlovákiában? Milyen következményei lesznek a klímaválságnak a lokális bioszférára? Milyen változások figyelhetőek már meg most? És hogyan tehetőek

ezek a változások globális kontextusba? A beszélgetésen részt vett Miklós László ökológus, az MTA külső tagja, Tóth László és Fodor Péter a Dunavit környezetvédelmi társulástól... Forrás: [Televizio.sk: teljes cikk >](#)

Publicisztika: 150 tulajdonos harcol a Beneš-dekrétumok ellen a Kis-Kárpátokban

A Beneš-dekrétumok szlovák tulajdonosokat is sújtanak, olyan részein az országnak, ahol egyáltalán nem élnek magyarok. Az állami Erdőgazdálkodási Vállalat évtizedek óta nem engedi hozzáférni tulajdonához a malackai járásbeli zohori erdőbirtokosság tagjait, most pedig bírósági úton fosztaná meg őket erdeiktől. [...] A 150 tulajdonost összefogó zohori erdőbirtokosságtól, amely helyi szlovák lakosokat képviseli, a Beneš-dekrétumokra hivatkozva vennék el végleg az erdőt, több mint nyolcvan évvel azután, hogy azt felmenőik megvásárolták, kifizették és birtokba vették. A Malackai Járásbíróság augusztusban kezdi tárgyalni az ügyet... Forrás: [Napunk.sk: teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Iskolaösszevonások a gyerekhány miatt?

Andruskó Imrével, a Selye János Gimnázium újraválasztott igazgatójával beszélgettünk a demográfiai helyzetről, az esetleges megoldásokról, a gimnázium közeli és távolabbi jövőjéről. [...] A szlovákiai oktatási rendszerből három dolog hiányzik: a gyerek, a pénz és a képzett szakemberek” – idézte fel a gimnázium igazgatója, majd rögtön rátért: ezek közül a legsúlyosabb probléma a gyerekhány. Míg 2015/16-ban 271 komáromi gyerek született – az egész járásban 914 – a legutóbbi 2024/25-ös statisztika szerint pedig csak 165 komáromi újszülöttről és 596 járásbeli születésről szól. [...] Ezért sajnos reális az a forgatókönyv, hogy a Selye János Gimnáziumot egy másik oktatási intézménnyel vonják majd össze. Ilyen esetben két lehetséges megoldás van... Forrás: [Deltakn.sk: teljes cikk >](#)

Tudományok napja a Selye János Gimnáziumban

A komáromi magyar gimnázium öregdiákjai által, 2004-ben alapított Baráti Kör néhány éve elhatározta, hogy – egyéb tevékenységei mellett – egy pályaorientációs és motivációs rendezvénysorozatot kezdeményez, amely keretében a Selye János Gimnázium jelenlegi diákjainak bemutat olyan embereket, akik a tudomány terén kiemelkedő sikereket értek el. [...] Ezidáig olyan vendégeket sikerült meghívni, mint pl. Maurovich-Horvát Pál orvos-professzort, Mátis Krisztián egyetemi docenst, Gergely István vízilabdakapust, de a film, illetve színművészet terén sikeres Molnár Csaba rendezőt, Hostomská Fanni színművészt vagy Madleňák Andrea jelmeztervezőt... Forrás: [Felvidek.ma: teljes cikk >](#)

Megjelent Ambrúzs Zoltán: Jogfosztottságunk története című könyve

A Rimaszécsi Krónika 15. része foglalkozik az 1944 és 1948 közötti időszakokkal. Ez nem csupán helytörténeti munka, hanem egy felvidéki magyar közösség sorsának megrendítő dokumentuma. Ambrúzs Zoltán többéves kutatómunkájának eredményeként született meg a kötet. [...] Ambrúzs Zoltán gyermekkorától érdeklődéssel hallgatta az idősebb generáció visszaemlékezéseit, különösen édesapját, aki megjárta a Don-kanyart, megsebesült a fronton, majd négy évet töltött szovjet hadifogságban. A szerzőt azonban nemcsak az érdekelte, amiről beszéltek, hanem az is, amiről hallgattak... Forrás: [Felvidek.ma: teljes cikk >](#)

Ipolyvisken új régészeti park jön létre

A projekt a Három folyó régiója elnevezésű komplex turisztikai akcióterv része, amely az Ister-Granum EGTC és a Pontibus EGTC együttműködésével valósul meg. Az akcióterv célja a kulturális turizmus fejlesztése a szlovák–magyar határtérségben, a kulturális szempontból jelentős helyszínek megújítása és vonzóbbá tétele, a programturizmus támogatása, valamint a kulturális és közszerplők közötti együttműködés erősítése révén. [...] Ipolyvisken, az egykori földvár régészeti jelentős és festői helyszínén új régészeti park jön létre, amely három jelentős régészeti korszakot mutat be... Forrás: [Ma7.sk: teljes cikk >](#)

Semmilyen aggályt nem oszlattak el a szélerőművek kapcsán

Pont az ellentétes hatást érte el a környezetvédelmi minisztérium Dél-Szlovákiát is érintő, szélerőművekről folytatott nyilvános, szerdai pozsonyi egyeztetése. A dühös polgárok szavát a szélsőségesek tolmácsolták, kiabálásba és veszekedésbe fulladt a vita. [...] Pék Pál, a szervezet vezetője a nyilatkozatban kiemeli, a Nyitra Megyei Önkormányzat Energiaügyi és Környezetvédelmi Bizottsága már tavaly nyilatkozatban utasította el a szélerőművek építését a megye területén, a Pozsonyból kijelölt zónák pedig a megyei tervekkel sincsenek összhangban – a nagy beruházóknak viszont kedveznek... Forrás: [Ujszo.com: teljes cikk >](#)

A Bodrogek között a Csallóköz szomjazik a föld

Kritikus a helyzet a mezőgazdaságban a szárazság miatt: a Bodrogekben a rendkívüli csapadékhiány következtében már tavasszal sem volt mit legeltetni. [...] Patasi Ilona, a Szlovák Agrárkamara elnöke közölte a Napunkkal, hogy egész Európában vannak olyan térségek, ahol a szárazság miatt kritikus állapotok uralkodnak. [...] Tankó Tamás, a Szlovák Agrárkamara alelnöke arra figyelmeztet, hogy az utóbbi 3–4 évben az egész Kárpát-medencében fokozatosan egyre kevesebb csapadék hullott. „2022-től már

vannak olyan régiók, ahonnan egy egész évnyi átlagos csapadékmennyiség hiányzik, azaz 450–600 milliméternyi csapadék hiányzik a talajból... Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

Múltidéző: Grendel Lajos és a zsidó múlt nyomában Léván

Léva egyik legismertebb magyar szülőtte Grendel Lajos író, aki írásaiban is sokat foglalkozott szülővárosával, bár a nevét nem szokta leírni. Utánajártunk, hogyan emlékeznek Léván Grendel Lajosra. Van Grendel Lajos utca (csak szlovák utcanévtáblával), megvan az egykori szülői ház is. [...] A lévai zsinagógát a madaraktól kellett visszavenni, és norvég forrásból felújították a zsidó iskola elfeledett, különleges épületét is, amely újabban a helyi kulturális élet egyik központja lett. A zsidó iskola emeleti termeiben, amelyek egykor tantermek voltak, galéria és állandó kiállítás van. Utóbbi az egykori helyi zsidó közösséget mutatja be. Őt személyiséget emel ki a kiállítás az egykori lévai zsidóságból... Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Szalay Zoltáné az idei Madách-díj

A zsűri szerint kiemelkedő színvonal jellemezte a 2025-ös év szlovákiai magyar irodalmi termését: átadták az Irodalmi Alap díjait, köztük a hazai magyar irodalom legrangosabb elismerésének számító Madách Imre-díjat. [...] Sivatagi só című regényéért részesült Madách-díjban Szalay Zoltán, míg a műfordítói kategóriában György Norbert kapta meg az elismerést Ivan Medješi Evészet című elbeszélőkötetének magyar nyelvre való átültetéséért. A két díjazott szerdán, a pozsonyi Zichy-palotában vette át a legfontosabb hazai irodalmi elismerést... Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

Összefogtak a vajdasági magyar könyvkiadók és kulturális intézmények

Zentán, a Rin-Tin-Tin Klubban vette kezdetét a „Légyott a könyvvel” elnevezésű könyv- és irodalom népszerűsítő programsorozat idei rendezvénye. A Vajdasági Magyar Művelődési Intézet, a Forum Könyvkiadó, a Magyar Szó, valamint az Életjel és a zEtna kiadó közös kezdeményezése nemcsak a legújabb kötetek bemutatását tűzte ki célul, hanem egyúttal a hazai alkotók és az olvasóközönség közötti közvetlen párbeszéd megteremtését is... Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Videó: Tábor a multikulturalizmus jegyében

Idén is megrendezték a magyarkanizsai Tisza-parton a Multikulturalizmus Táborát a Tartományi Oktatási, Jogalkotási, Közigazgatási, Nemzeti Kisebbségi – Nemzeti Közösségi Titkárság támogatásával. [...] Vajdaság 16 középiskolájának diákjai mérték össze ügyességüket és rátermettségüket. A feladatokat a tanulók idén is vegyes csapatokban oldották meg sikeresen, ezzel is elősegítve a tábor céljának megvalósulását: a nemzetek közötti tolerancia erősítését... Forrás: Rtv.rs: [teljes cikk >](#)

Összművészeti est a magyar széppróza ünnepe alkalmából

A magyar széppróza ünnepe alkalmából kedden este a zombori Visinka Galériában Hozd el a szépprózád! – Felolvasva, lerajzolva címmel interaktív irodalmi programot tartottak. [...] A felolvasások során kortárs magyar prózai művekből hangzottak el részletek. A jelenlévők megismerkedhettek nyugat-bácskai szerzők, Vasagyi Mária, Silling István az MTA külső köztestületi tagjának és Friedrich Anna írásaival, a szerzők tolmácsolásában. [...] Az elhangzott részletek nyomán beszélgetés bontakozott ki aktuális irodalmi és társadalmi kérdésekről. A programot Móger Tímea költő szervezte és vezette... Forrás: Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

Tárlat: Jakobey Károly elfeledett világa tárul fel Szabadkán

Jakobey Károly elfeledett világa tárul fel Szabadkán. A XIX. századi magyar festészet kevésbé ismert, de jelentős vajdasági kötődésű alkotójának életművét mutatja be a Szabadkai Városi Múzeum. A Jakobey Károly művészetét feldolgozó tárlat szeptember 4-éig látogatható. [...] A kiállítás kurátora, Korhecz Zsuzsanna, az MTA külső köztestületének tagja a megnyitón köszönetet mondott mindazoknak, akik hozzájárultak Jakobey Károly hagyatékának megőrzéséhez és bemutatásához. Külön kiemelte Jakobey Anikót és Emmát, akik Zombori István közreműködésével segítettek elő, hogy a művész hagyatéka közgyűjteménybe kerüljön, és ezáltal hosszú távon is hozzáférhető maradjon a nyilvánosság számára... Forrás: Hetnap.rs: [teljes cikk >](#)

Átadták a Dr. Bodrogvári Ferenc-díjakat

Hétfő este ünnepélyes keretek között adták át Szabadkán a Dr. Bodrogvári Ferenc-díjakat, a város egyik legrangosabb kulturális elismerését. A díjat minden évben a 40 év alatti alkotóknak ítélik oda az előző évben nyújtott kiemelkedő teljesítményükért. Idén Tara Glončak Karapandžić és Kucsera Noémi zenetanárok részesültek. [...] A díjazottak között az MTA külső köztestületének tagja, Homonai-Szalai Andrea könyvtáros, kutató és kulturális programszervező is megtalálható. Jelenleg a Szabadkai Városi Könyvtár Helyismereti Osztályán dolgozik, ahol a helytörténet és a médiatörténet kutatásával, valamint a város kulturális örökségének megőrzésével foglalkozik... Forrás: Rtv.rs: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Előadás: A régi hó mindig az újat várja

A szabadkai Népszínház Magyar Társulata Némedi Emese A régi hó mindig az újat várja (Egy vekni kenyér) című előadásával zárta a 2025/2026-os évad bemutatóinak sorát. Egy mélyen emberi történet három generáció női tagjairól. Egy nagymama, lánya és az unoka életébe enged betekintést, sok humorral, őszinte és megható pillanatokban részesítve nézőit. [...] A pszichológusok egy ideje különösen sokat foglalkoznak azzal, hogy mit hagyományoznak át a korábbi generációk az utánuk jövőknek. Vannak mondatok, melyeket sokat hallott anyukánk a nagymamánktól, aztán ugyanazt mi édesanyánktól, és ezek hallatán azonnal idegesek leszünk, de néhány év múlva azon kapjuk magunkat, hogy mi is ezeket szajkózzuk... Forrás: Hetnap.rs: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Népszerű a Vajdasági Szabadegyetem

Idén nyáron huszonharmadik alkalommal telik meg étellel a kishegyesi Kátai-tanya, amely július 7-e és 12-e között ad otthont a Vajdasági Ifjúsági Fórum (VIFÓ) legfontosabb éves rendezvényének, a XXIII. Vajdasági Szabadegyetemnek. Az esemény komoly jubileumot is jelez: a VIFÓ idén ünnepli fennállásának 30. évfordulóját. Erről is beszélgettünk Dudás Benjáminnal, a VIFÓ PR-referensével. [...] A program gerincét maguk a fiatalok alakítják: a szervezők minden évben kiküldenek egy kiértékelő kérdőívet a bérlettel érkező „szabadegyetemistáknak”, amelyben rákérdeznek, hogy mi az, amin javítani kellene, mit érdemes megtartani, vagy éppen elvetni... Forrás: Magyarorszo.rs: [teljes cikk >](#)

Múltidéző: Astenbergiek, Falcionék és Fernbachok

A zombori Szent Rókus temető nem csupán sírkert, hanem egy letűnt világ hallgató krónikása is. [...] Thyssen Cirkl Zsuzsa, a Dunatáj egykori főszerkesztője már évtizedekkel ezelőtt felismerte, milyen érdekes történeteket őriznek a Nagytemető sírjai. Helytörténeti érdeklődése nyomán született meg 2002-ben a Látjátok feleim... című kötete, mely a temetőben nyugvó ismert személyiségek, nagynevű, zombori családok és elfeledett sorsok történeteit dolgozza fel... Forrás: Hetnap.rs: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

160 ezer aláírást vittek a parlamentbe a tanügyi szakszervezetek

A tanügyi szakszervezetek több, mint 160 ezer aláírást nyújtottak be annak a törvénytervezetnek a támogatására, amely a tanügyi törvényt módosítaná illetve egészítené ki. [...] Molnár Zoltánnal, a Tanügyi Szabad Szakszervezetek Szövetsége Maros megyei szervezetének vezetőjével Forrai Szerénke, a Kolozsvári Rádió munkatársa beszélgett... Forrás: Kolozsvariradio.ro: [teljes cikk >](#)

Még ott sem élnek a magyar nyelvhasználat jogával Erdélyben, ahol ez garantált

Az elmúlt években jelentősen romlott a nyelvhasználati jogok gyakorlati érvényesülése Romániában, és bár a nemzeti kisebbségek részvétele a közügyekben elvileg biztosított, a működő mechanizmusok sok esetben sértik a demokrácia, a pluralizmus és az átláthatóság elveit – áll a Bálványos Intézet árnyékjelentésében, amely a Nemzeti Kisebbségek Védelméről szóló Keretegyezmény romániai alkalmazását vizsgálja. A dokumentumot kedden Kolozsváron mutatták be az MTA külső köztestületének tagjai Toró Tibor politológus és Kiss Tamás szociológus, akik a jelentés ajánlásait is ismertették. [...] Toró szerint a magyar nyelvű hivatalos honlapok helyét a közösségi média vette át, a hivatalok fele használja a magyart nem hivatalos kommunikációra (Facebook). [...] Ugyanakkor jelentősen csökkent a hirdetések, a tanácsai napirendek és a határozatok magyar fordításának a közzététele. A törvényi kötelezettség ellenére az érintett önkormányzatok mindössze 5 százaléka biztosít kétnyelvű formanyomtatványokat... Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Új választható tantárgyat vezetnek be a középiskolások számára

Megjelent a Hivatalos Közlönyben a középiskolások új opcionális tantárgya, a térinformatika (GIS) tanterve – közölte kedden az oktatási minisztérium. A tárca tájékoztatása szerint a tantárgy a földrajz és az informatika határterületén helyezkedik el, de érinti többek között a környezetvédelmet, a várostervezést, a közlekedést, a turizmust, a kulturális örökség védelmét, a kockázatkezelést, a fenntarthatóságot vagy a helyi gazdaságot is... Forrás: Biharinaplo.ro: [teljes cikk >](#)

Megnyitották a jubileumi Kolozsvári Ünnepi Könyvet

Négy napon keresztül várja a kortárs irodalom szerelmeseit a Bánffy-palota udvarán csütörtökön elrajtolt, 15. Kolozsvári Ünnepi Könyvhét. A megnyitó keretében átadták a Kolozsvár Büszkesége díjakat; a könyvszemle több mint 50 kiadónak és könyvkereskedésnek biztosít lehetőséget a megjelenésre és közel 70 szerzőt, író, költőt, előadót lát vendégül. [...] Szeresd a könyvet! Volt egy ilyen mozgalom az ötvenes évek Romániájában, a kommunizmus első éveiben, amikor még sikerült elhithetnie sokakkal, hogy az új hatalom szereti és szeretetnie akarja a könyvet... Forrás: Kronika.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3](#)

>

Tehetlenség és düh a magyar nyolcadikosok román tétele miatt

Leforrázva jöttek ki a magyar tagozatos diákok a román nyelv és irodalom képességvizsgáról. Nem a felkészületlenség, hanem egy elvont fantasy-regény részlete fogott ki rajtuk, amely még az anyanyelvűeknek is komoly fejtörést okozott volna. A speciális tanterv célja a mindennapi kommunikáció lenne, a tételek összeállítói mégis elszakadtak a valóságtól. [...] Szalay Zsuzsanna székelyudvarhelyi iskolapszichológus szakmai szemmel érthetetlennek és felháborítóan tartja a szövegválasztást. [...] A tételeket egy minisztériumtól független intézmény (a Tantervfejlesztési és Értékelési Országos Központ) készíti el, ahová a tanárok szabadon feliratkozhatnak tételkészítőnek. A procedúra szerint egy nagyobb adatbázist hoznak létre, amelyből a vizsga előtt, szigorú titoktartás mellett kisorsolják az aktuális feladatsort. [...] A bökkenő ott van, hogy a magyar tagozat részére elenyésző számú tanár jelentkezik erre a feladatra... Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Podcast: A Klasszmagyaros Ifjúsági Konferencián jártunk

Június 19–20. között rendezték meg Kolozsváron a KlasszIK 7. Klasszmagyaros Ifjúsági Konferenciát. Az eseménysor idén az Irodalom és sajtó a hosszú 19. században témakörben vonultatta fel az előadásokat. A szakmai seregszemle fiatal tudósoknak adott lehetőséget kutatási eredményeik bemutatására. A rendezvény intézményi partnere a BBTE Hungarológia Doktori Iskola, támogatói pedig a Kolozsvári Akadémiai Bizottság és az Erdélyi Múzeum-Egyesület voltak. [...] A Kolozsvári Rádió összeállításában többek között az MTA külső köztestületének tagját is megszólaltatták: T. Szabó Levente irodalomtörténésszel, a BBTE oktatójával, az esemény fő szervezőjével készítettünk... Forrás: Kolozsvariradio.ro: [teljes cikk >](#)

Új hallgatói ösztöndíjat vezetnek be a BBTE-n

Új ösztöndíj-kategóriát vezet be a Babeş–Bolyai Tudományegyetem: támogatást kaphatnak azok a hallgatók, akik tanóráikon kívül az egyetem belső egységeiben vállalnak feladatokat. [...] Kezdetben egyetemi szinten 20 ilyen ösztöndíjat osztanak ki, és a teljes, havi 925 lejes összeg akkor jár, ha a hallgató legalább 40 órát teljesít az adott hónapban... Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Kitekintő: Hallgatólagosan elfogadott tervezet: Egyesülne Románia és a Moldovai Köztársaság

Hallgatólagosan elfogadta szerdai ülésén a képviselőház a Románia és a Moldovai Köztársaság egyesüléséről szóló törvénytervezetet. [...] A tervezetről a szenátus szavaz döntő házként... Forrás: Biharinaplo.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Vélemény: Támogatásként indult, kisajátítás lett belőle: az RMDSZ bekebelezte a kolozsvári könyvhetet

A Kolozsvári Ünnepi Könyvhét idén tizenöt éves. [...] Egészen 2011-ig, amikor pontosan hetven évnyi kényszerű kihagyás után, a Romániai Magyar Könyves Céh és más szakmai szereplők alulról építkezve újraindították a könyvhetet. Ez működött is egy ideig, azonban a 2010-es évek végére a kizárólag szakmai lelkesedésből és sebezhető pályázati morzsákból fenntartott szakmai-civil modell strukturálisan elérte a falat. Az RMDSZ-nek, aki már a kezdetektől ott volt csendestársként a háttérben, szüksége volt egy reprezentatív kolozsvári kulturális rendezvényre [...] Amikor 2021-ben élesben is működésbe lépett a Kinizsi-féle könyvhetes szervezés, Kolozsvár legfajsúlyosabb és nem mellékesen rendszerkritikus írói hirtelen a kerítésen kívül találták magukat. [...] De a magyarázat lehet sokkal prózaibb és ijesztőbb is egyben: a frissen kinevezett, politikai folyosókon edződött programigazgatónak valószínűleg a leghalványabb fogalma sem volt arról, hogy kiket illene vagy kellene meghívnia egy Kolozsvár központú irodalmi rendezvényre... Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Digitális múzeumi regiszter biztosítja az ukrán kulturális örökséget

Ukrajna elindította a nemzeti kulturális örökség védelmét szolgáló egységes digitális múzeumi regisztert, amely már több mint 122 ezer műtárgy adatait tartalmazza. A fejlesztés történelmi jelentőségű a háborús pusztítás és a műkinclopások megakadályozásában, mivel első alkalommal teszi lehetővé az állami múzeumi állomány központosított, átlátható nyomon követését... Forrás: Karpatin.ua: [teljes cikk >](#)

Megkezdik a házvásárlást a belső menekülteknek Kárpátalján

Kísérleti program indul Kárpátalján, amelynek célja, hogy lakhatást biztosítson a vidéki településeken élni kívánó belső menekültek számára. A kezdeményezésről Miroszlav Bileckij, a Kárpátaljai Megyei Katonai Közigazgatás vezetője számolt be. A program megvalósítását a Miniszteri Kabinet vonatkozó határozata teszi lehetővé, amelyre összesen 500 millió hrvnya állami támogatást különítettek el. [...] A megyevezető tájékoztatása szerint Kárpátalján június közepén hivatalosan 124,5 ezer belső menekültet tartottak nyilván... Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

11 pontos megállapodás ide vagy oda: újabb nyelvi „iránymutatást” kaptak a kárpátaljai oktatási intézmények

A Kárpátaljai Megyei Állami Adminisztráció oktatási főosztálya az ukrán államnyelv védelméért felelős biztos levelét továbbította a kárpátaljai oktatási intézmények vezetőinek. A megkeresésben arra kéri az intézményeket, hogy hatáskörükön belül tegyék meg a szükséges intézkedéseket az ukrán nyelv használatára vonatkozó jogszabályok betartása érdekében. [...] A megkeresés ugyanakkor azt is rögzíti, hogy a nemzeti kisebbségek nyelvén oktató intézményekben az oktatási program részeként bizonyos tantárgyakat a jogszabályoknak megfelelően nem ukrán nyelven is lehet oktatni. [...] A levél alapján, ha egy sportegyesület, civil szervezet vagy más közösségi szereplő iskolai helyiséget vagy sportpályát használ, a megállapodásokban és a működés során is biztosítani kell az ukrán államnyelv használatát... Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk](#) > [teljes cikk 2](#) >

Lakossági fórumokon vitatták meg a kis létszámú iskolák jövőjét a Beregszászi kistérségben

Június 17–19. között a Beregszászi kistérség négy településén – Mezőgecsében, Orosziban, Csetfalván és Haláboron – tartottak lakossági fórumokat. A találkozók középpontjában a kis létszámú oktatási intézmények helyzete, valamint azok esetleges átszervezése állt. [...] A minisztérium indoklása szerint a kis létszámú iskolák fenntartása jelentős költségvetési terhet ró az államra. A Beregszászi kistérségben több oktatási intézmény esetében is kritikus a helyzet. Az előzetes adatok szerint 2026 szeptemberétől a Gecsei Kajdy Lajos Gimnáziumban várhatóan 30, az Oroszi Gimnáziumban pedig 32 tanuló lesz, ami jóval elmarad az állami finanszírozáshoz szükséges létszámtól. A Halábori Gimnáziumban ugyanakkor előreláthatólag 45 diák tanul majd... Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk](#) > [teljes cikk 2](#) > [teljes cikk 3](#) >

Videó: KMKSZ Hűség-díjasok: Orosz Ildikó

Már az 1980-as évek közepén, a Nagydobronyi Középiskola igazgatóhelyetteseként felismerte az akkori oktatási rendszer azon hiányosságait, amelyek akadályozták a kárpátaljai magyar fiatalok fejlődését. A KMKSZ, majd később a KMPSZ megalakulását követően a magyarságért tenni akaró szervezetekkel és aktivistákkal együttműködve, lépésről lépésre sikerült kiépíteni a magyar tannyelvű oktatási és nevelési intézmények hálózatát Kárpátalján. Orosz Ildikóval, a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség és a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola elnökével, a Magyar Tudományos Akadémia külső köztestületének tagjával a kezdetekről, az elért eredményekről, a jelen kihívásairól és a jövő terveiről beszélgettünk... Forrás: Tv21Ungvar/Youtube.net: [teljes cikk](#) >